

4. Životní prostředí

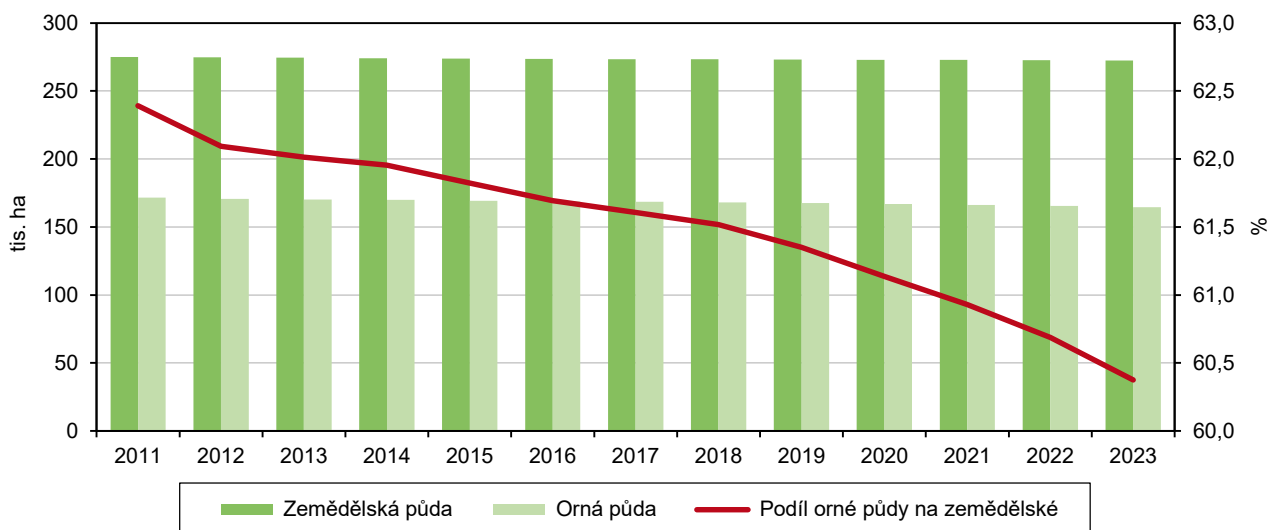
Půdní fond

Orné půdy ubývalo, zvyšovaly se plochy lesů a trvalých travních porostů

Ve využití půdy dále pokračoval proces snižování podílu zemědělské půdy, takže se podíl zemědělské (50,2 %) a nezemědělské půdy (49,8 %) v kraji téměř srovnal. Ve struktuře zemědělské půdy připadaly více než tři pětiny na ornou půdu (60,4 %), téměř jedna třetina na trvalé travní porosty (32,0 %) a 7,6 % na zahrady a ovocné sady. Podíl ploch trvalých travních porostů se postupně zvyšoval (z 31,6 % v roce 2018 na 32,0 % v roce 2023) a to výhradně na úkor podílu orné půdy (pokles z 61,5 % v roce 2018 na 60,4 % v roce 2023). Přestože se zvětšovala plocha nezemědělské půdy, její struktura se od roku 2018 prakticky neměnila. Přírůstky lesní půdy činily ve zmiňovaném období 504 ha. Mírně poklesly vodní plochy a vzrostly zastavěné plochy. Nárůst zaznamenaly také ostatní plochy, jež se od roku 2018 zvětšily o cca 114 ha, a to zejména v souvislosti s výstavbou komunikací.

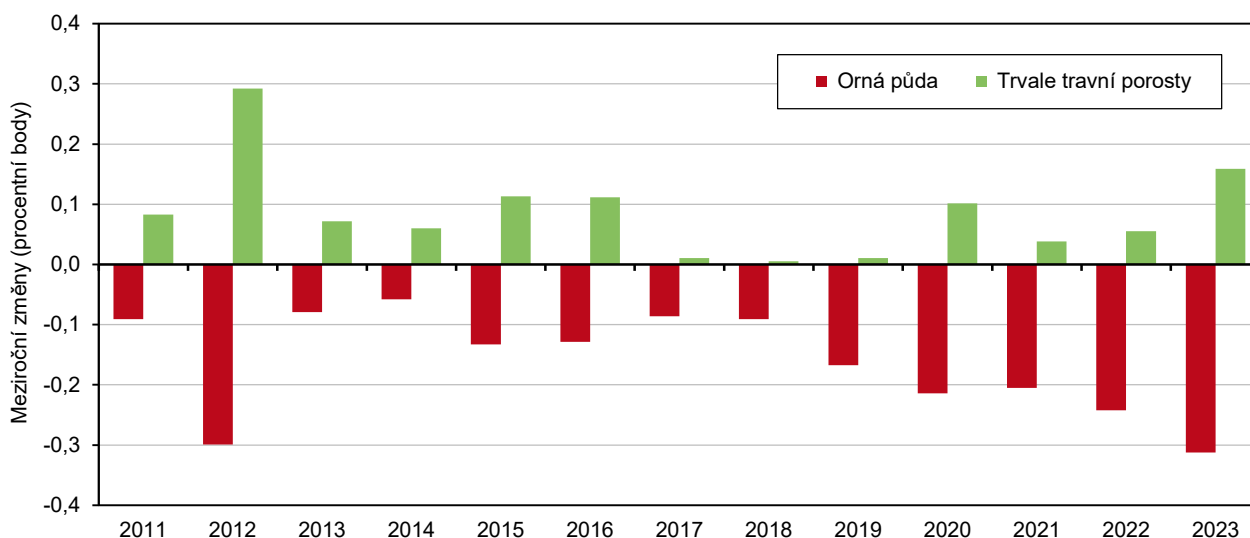
Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČÚZK



Graf 4.2 Meziroční změny podílů orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČÚZK



Území kraje pokrývaly z více než jedné třetiny lesy

Významným krajinným prvkem Moravskoslezského kraje jsou lesy. V roce 2023 činila podle údajů Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL) celková plocha dřevin bez holin v Moravskoslezském kraji 182 060 ha, tj. lesnatost dosáhla necelých 34 % z jeho celkové rozlohy. Průměrná lesnatost byla v šesti okresech Moravskoslezského kraje velmi odlišná. Především díky pohořím Moravskoslezské Beskydy a Hrubý Jeseník byl nejvyšší podíl lesů na celkové výměře na Frýdecko-Místecku, kde dosahoval 48,2 %, a na Bruntálsku s 41,9 %. Naopak nejnižší lesnatost byla v okresech Karviná a Ostrava-město s 13,6 %, resp. 15,5 %. Průměrný věk listnatých dřevin v kraji dosáhl 53 let a jehličnanů 60 let.

V kraji převažovaly lesy s hospodářským využitím

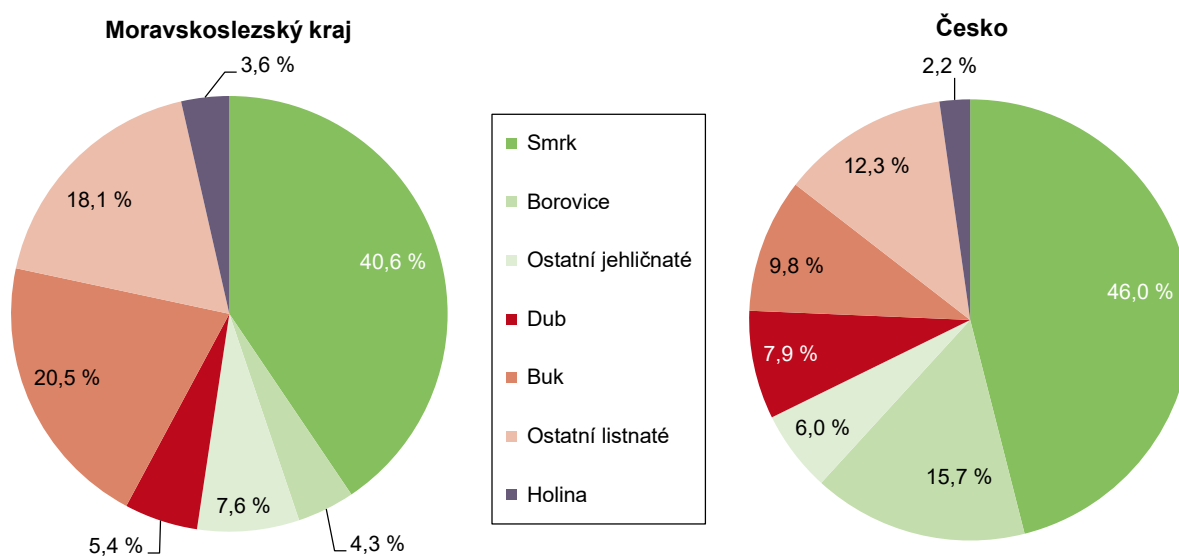
Nejvýznamnější podíl porostních ploch lesů, vč. holin tvořily lesy hospodářské, na které připadá 84,6 % všech ploch. Celými 14,1 % byly zastoupeny lesy zvláštního určení – mimo jiné jde o lesy významné pro uchování biodiverzity. Poslední kategorii tvořily lesy ochranné (v kraji převážně typu vysokohorské lesy), které svým podílem 1,4 % byly z hlediska ploch téměř zanedbatelné.

Postupné přibližování se přirozené skladbě lesa

Přestože přirozená skladba lesů v kraji počítá s většinovým zastoupením listnatých stromů a minimálním podílem smrčín, tvořily v roce 2023 smrky 40,6 % porostních ploch lesů, vč. holin. Dalšími nejrozšířenějšími jehličnatými dřevinami byly modřiny (4,9 %) a borovice (4,3 %). Z listnáčů byly s 20,5% podílem nejvíce zastoupeny buky, za nimiž následovaly duby (5,0 %) a javory (4,5 %). Jehličnaté dřeviny tak pokrývaly dohromady 52,4 % porostních ploch, listnáče 44,1 %, zbývající 3,5 % připadaly na holiny. Od roku 2000 je zřejmý trend postupného přibližování se přirozenému stavu, neboť nově zakládáné porosty tvoří z větší části listnaté stromy, naopak nejvíce těženy jsou jehličnany (přes 89,0 % z celkově vykáčených dřevin v roce 2023).

Graf 4.3 Druhá skladba dřevin lesních porostů v Moravskoslezském kraji k 31. 12. 2023

Zdroj: ÚHÚL



Zalesňování listnatými stromy převažuje

V roce 2023 činil rozsah nově zalesňovaného území v Moravskoslezském kraji 1 566 hektarů. V porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu o 227 ha (o 12,6 %). Trendu snižování podílu jehličnatých stromů na úkor listnatých odpovídají druhy dřevin, jimiž je zalesňováno. Ve všech letech (od roku 2018) byly plochy zalesněné listnáči vyšší než plochy připadající na jehličnany (v přibližném poměru 65 : 35). Z jehličnatých stromů, jimiž bylo v roce 2023 osázeno 587 ha ploch,

převládalo z více než poloviny zalesňování smrkem. Z listnatých dřevin vysázených na 979 ha tvořil buk více než tři pětiny zalesňovaných ploch (62,7 %) a 11,5 % připadalo na dub.

Chráněná území

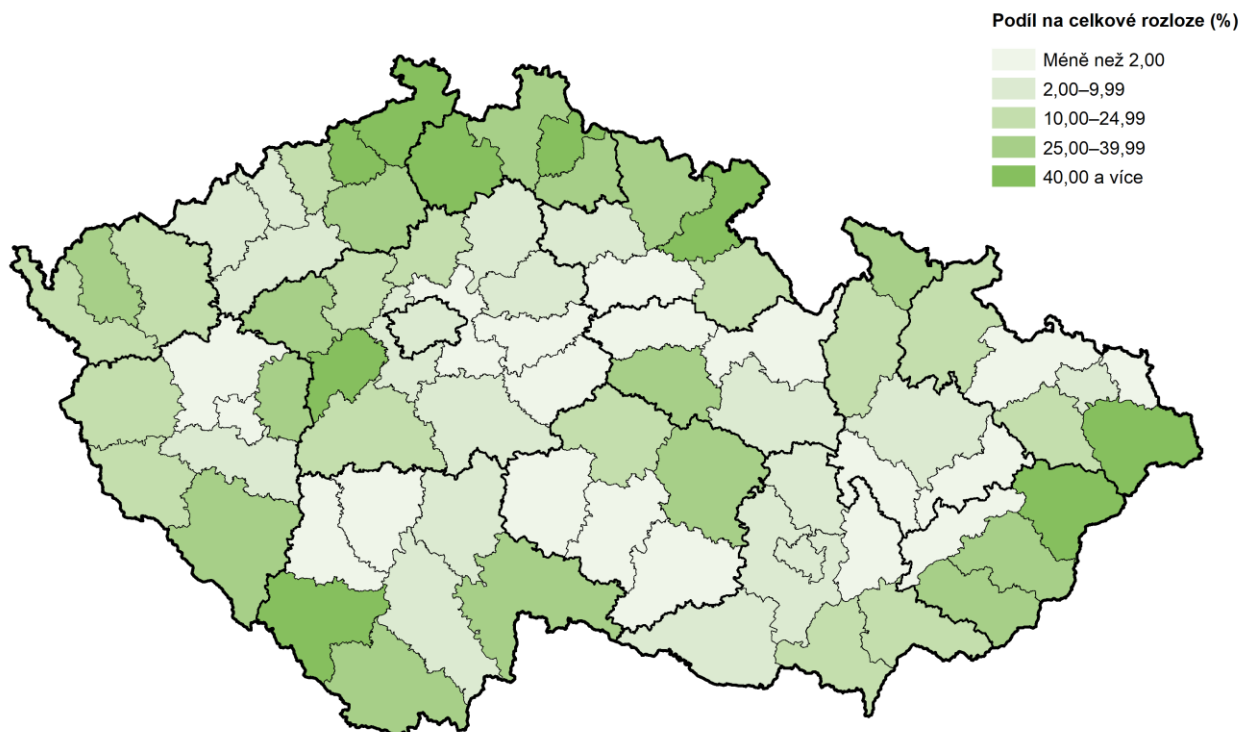
Téměř pětina území kraje je chráněným územím

Z celkové rozlohy Moravskoslezského kraje 5 431 km² připadá 18,9 % na zvláště chráněná území. Jejich celkovou rozlohou 973,9 km² (k 31. 12. 2023) náleží kraji osmá příčka v porovnání s ostatními regiony. Mezi velkoplošná zvláště chráněná území (ZCHÚ) patří chráněná krajinná oblast (CHKO) Beskydy, CHKO Jeseníky a CHKO Poodří, které dohromady zaujímají 940,8 km². Na konci roku 2023 se v kraji nacházelo 167 maloplošných ZCHÚ o celkové rozloze 87,3 km². Konkrétně se jedná o 7 národních přírodních památek, 11 národních přírodních rezervací, 73 přírodních památek a 76 přírodních rezervací. Rozsah chráněných ploch zůstává vcelku stabilní, k určitému nárůstu proti roku 2018 došlo pouze v rámci maloplošných ZCHÚ o 4 území, což územně představovalo přírůstek 3,2 km².

Natura 2000 z velké části kopíruje zvláště chráněná území

Soustava chráněných území vytvořená na základě jednotných principů na území států EU – Natura 2000 – ze značné části překrývá ZCHÚ. V rámci této soustavy je v kraji evidováno 5 ptačích oblastí, z nichž některé zasahovaly na území kraje jen částečně, s celkovou rozlohou 737 km². Jmenovitě se jednalo o Poodří; Heřmanský stav – Odra – Poolší; Beskydy; Jeseníky, Libavá. V kraji se rovněž nachází na ploše 723 km² 49 evropsky významných lokalit. Jelikož se ptačí oblasti a evropsky významné lokality mohou částečně překrývat, byl celkový podíl soustavy Natura 2000 na rozloze cca 18 % území kraje.

Zvláště chráněná území v okresech k 31. 12. 2023



Pozn.: zahrnutý národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky; se zohledněním vzájemných překryvů chráněných území (bez započtení maloplošných ZCHÚ ležících na území velkoplošných ZCHÚ)

Zdroj: AOPK ČR

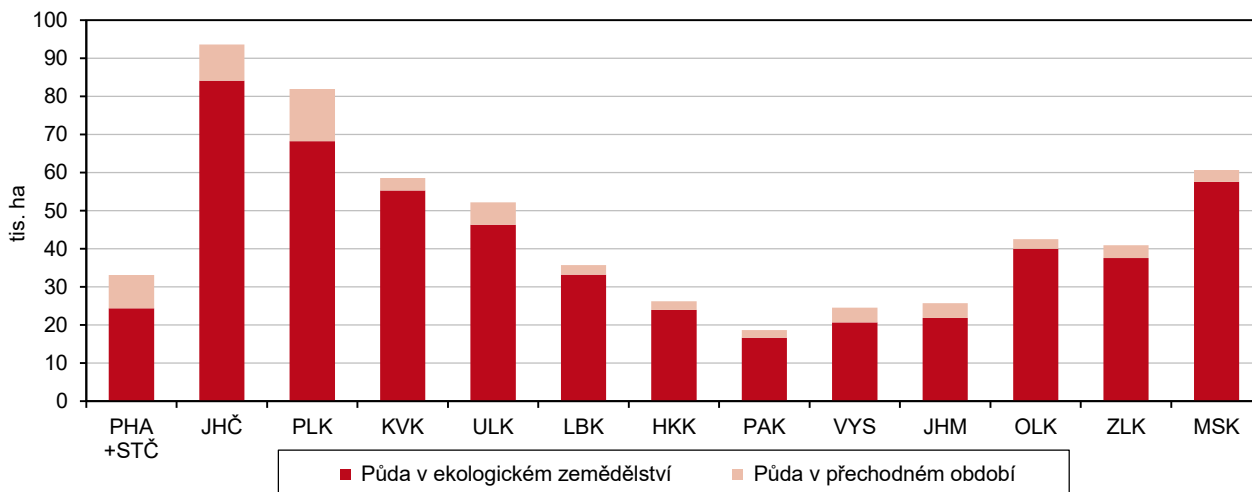
Ekologické zemědělství

Výměra ekologicky obhospodařované půdy se rozšiřovala

Intenzivní zemědělská výroba je i v kraji nahrazována ekologickým zemědělstvím bez používání umělých hnojiv, chemických přípravků, postřiků, hormonů a genetických modifikací. Výměra ekologicky obhospodařované půdy (tj. půdy v ekologickém zemědělství a přechodném období) činila v Moravskoslezském kraji koncem roku 2023 podle údajů Ministerstva zemědělství 60,7 tis. ha. Na celostátní výměře ekologicky obhospodařované půdy se tak kraj podílel 10,2 %, což je po Jihočeském a Plzeňském kraji třetí nejvyšší podíl. Výměra ekologicky obhospodařované půdy v kraji se od roku 2018 zvýšila o 5,5 % (o 3,2 tis. ha).

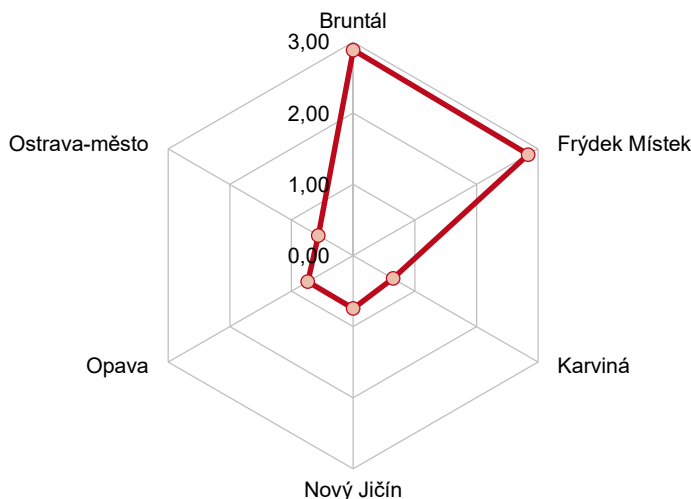
Graf 4.4 Výměra půdy v ekologickém zemědělství podle krajů k 31. 12. 2023

Zdroj: Ministerstvo zemědělství



Graf 4.5 Koeficient ekologické stability podle okresů k 31. 12. 2023

Zdroj: ČZÚK, ČSÚ



Změny v užívání půdy posilují ekologickou stabilitu krajiny

Celkově lze změny v užívání půdy hodnotit ve směru mírného posilování ekologicky stabilnější krajiny. Rozdílná je ale samozřejmě situace v jednotlivých částech kraje. To dokumentuje porovnání jednotlivých okresů podle koeficientu ekologické stability (KES). Ten poměřuje plochy tzv. stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků. Bruntálsko (2,89) a Frýdecko-Místecko (2,84) jsou (s hodnotou KES blížíící se k 3,00) hodnoceny jako přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny. Naproti tomu ostatní okresy mají KES pod hodnotou 1,00 (nejnižší v okrese Ostrava-město s 0,56), což znamená

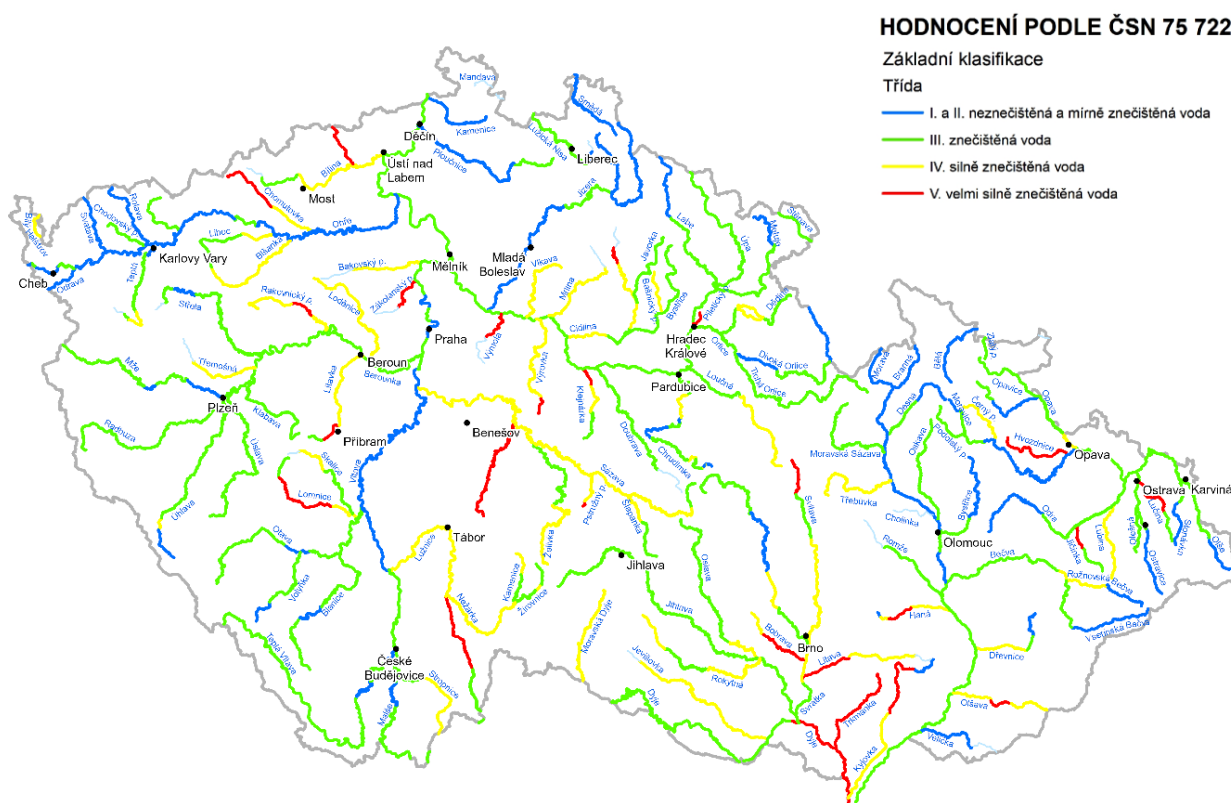
území intenzivně využívané (zejména zemědělskou velkovýrobou) s oslabením autoregulačních pochodů v ekosystémech. Celý Moravskoslezský kraj s hodnotou KES 1,37 lze hodnotit jako vcelku vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami.

Jakost povrchových vod

Jakost povrchových vod se v posledních letech výrazně neměnila

Jakost povrchových vod se z dlouhodobého hlediska významně zlepšila, nicméně je nadále ovlivňována především přetrvávající průmyslovou činností. Ze souhrnného hodnocení základních ukazatelů sledovaných podle normy ČSN 75 7221, jež byla novelizována pro účely zohlednění požadavků na současnou úroveň ochrany povrchových vod, a to jak z hlediska ukazatelů znečištění, tak i úrovně přípustného znečištění, lze zjistit, že v kraji přetrvává znečištění většiny toků kraje klasifikovaných nejčastěji II. až III. třídou jakosti. Velmi silně znečištěná voda (V. třída jakosti) zůstala v období 2022–2023 zaznamenána na celém toku Hvozdnice a dolním toku Jičínky a Lučiny. Silně znečištěná voda (IV. třída jakosti) byla zjištěna na celém toku Lubiny a Černého potoka a dále na úseku řeky Opava. Zlepšení kvality povrchových vod proti stavu z období 2021–2022 bylo pozorováno na dolních tocích řek Ostravice a Moravice.

Jakost vody v tocích Česka v letech 2022 až 2023



Zdroj: VÚV TGM, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí a ČHMÚ

Vodovody a kanalizace

Zhruba tisíc obyvatel kraje nebylo napojeno na veřejný vodovod

Moravskoslezský kraj vyniká v dostupnosti připojení k veřejnému vodovodu. V roce 2023 bylo v kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů 1 188,1 tis. osob, což představovalo podíl 99,8 % ze všech obyvatel žijících v kraji. Je to po hl. městě Praze a Karlovarském kraji třetí nejvyšší podíl, čemuž napomáhá centralizovaný charakter osídlení a technické a ekonomické možnosti budování této infrastruktury. Naopak

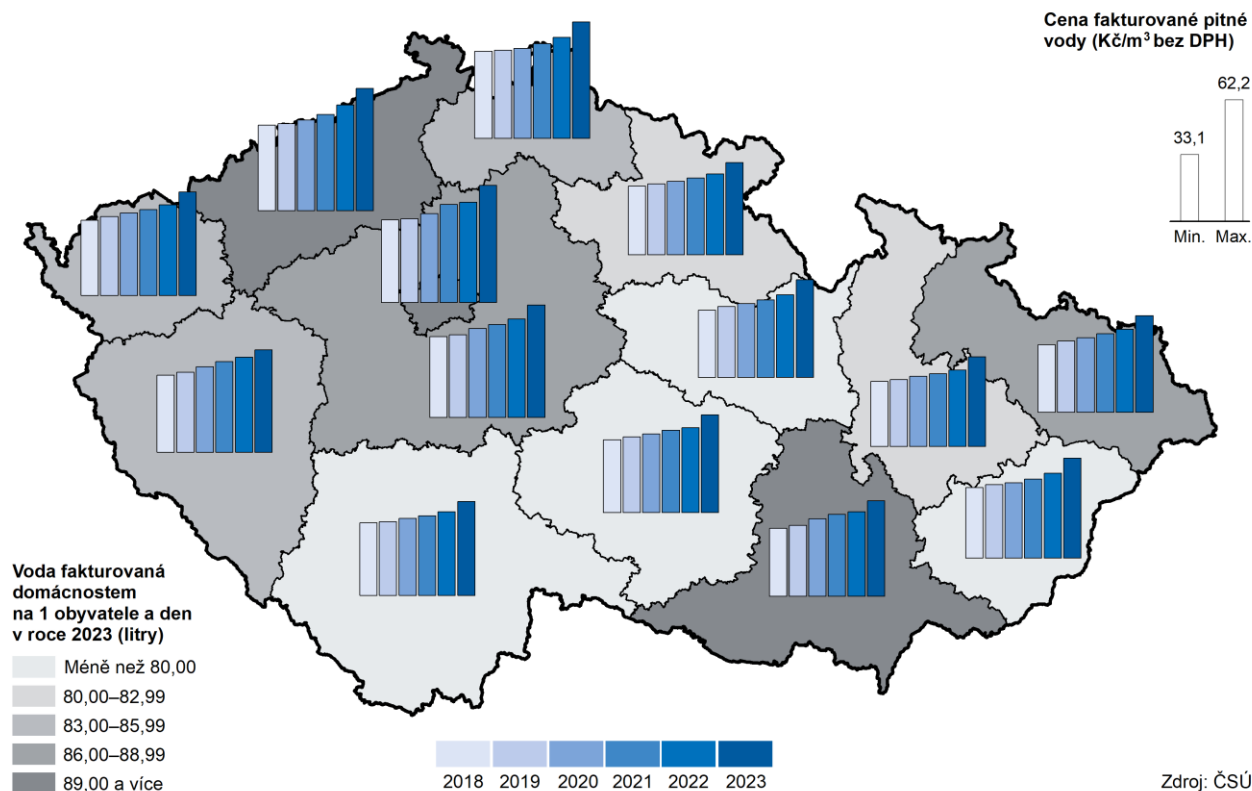


nejnižší podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů měl Plzeňský kraj s 85,6 %, těsně následovaný Středočeským krajem s 86,1 %.

70 % fakturované pitné vody spotřebují domácnosti

Ve vodohospodářských zařízeních na území Moravskoslezského kraje bylo v roce 2023 vyrobeno 68,9 mil. m³ pitné vody, tj. o 9,1 % méně proti roku 2018. Necelá pětina (18,8 %) z tohoto množství vody byla vyrobená z podzemních vod, což bylo spolu s hl. městem Prahou (16,1 %) nejméně mezi kraji. Naopak nejvíce takto vyrobené vody vykázal Olomoucký kraj (92,1 %). Množství fakturované pitné vody v roce 2023 dosáhlo v kraji 53,3 mil. m³, což v přepočtu na osobu a den činilo 122,8 l vody s meziročním poklesem 5,1 l. Největším spotřebitelem zůstávají domácnosti, jimž byla účtována spotřebovaná voda o objemu 37,3 mil. m³. Podíl domácností na celkové spotřebě činil 70,0 % a proti roku 2018 se zvýšil o 0,8 p. b. Průměrná denní spotřeba vody fakturovaná domácnostem na jednu osobu tak činila 86,0 l, tedy o 4,4 l méně než v roce 2022. V celostátním srovnání krajů bylo takové množství vody spotřebované jedincem páté nejvyšší za hl. městem Prahou, Ústeckým, Jihomoravským a Středočeským krajem.

Spotřeba vody a cena vody v letech 2018 až 2023



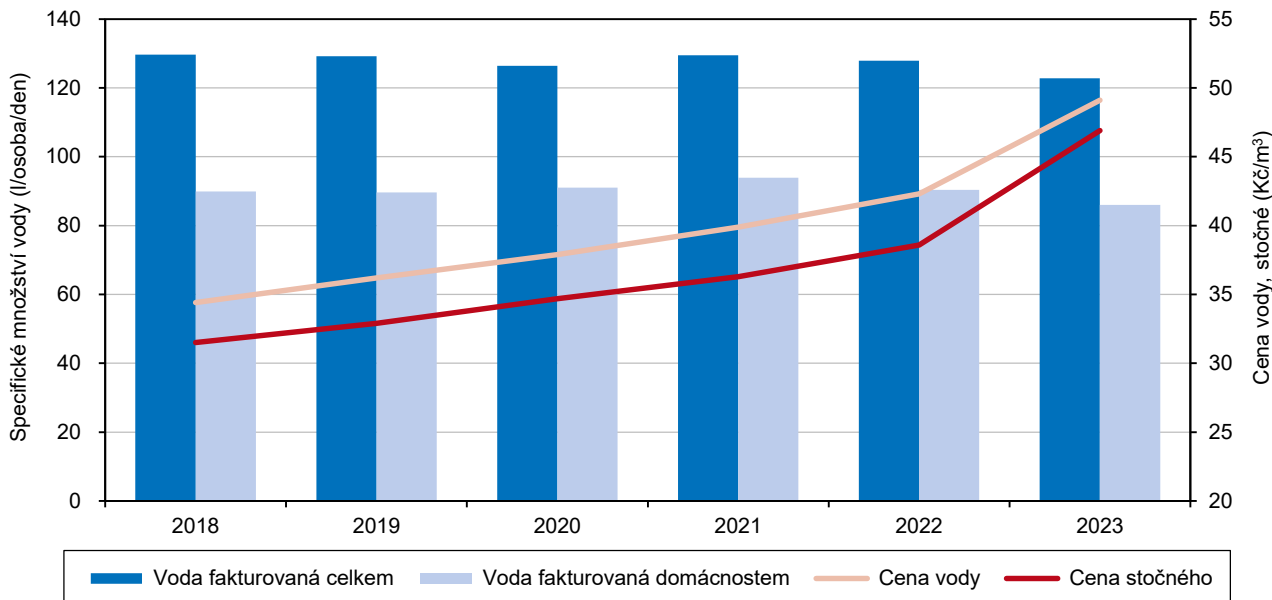
Spotřeba vody na osobu se snížila, ceny vodného a stočného se nadále zvyšovaly

Výše cen vody a stočného za m³ bez DPH v hodnoceném období neustále stoupaly. V Moravskoslezském kraji v roce 2023 dosáhl objem tržeb za vodné 2 616,5 mil. Kč (bez DPH) a meziročně vzrostl o 13,3 % (o 303,7 mil. Kč). Rovněž tržby za stočné meziročně vzrostly o 19,7 % (o 381,7 mil. Kč) a dosáhly výše 2 321,2 mil. Kč (bez DPH). V roce 2023 zaplatili obyvatelé v kraji za metr krychlový pitné vody v průměru 49,10 Kč, za stočné 46,90 Kč. V porovnání s rokem 2022 se cena vody za metr krychlový zvýšila o 6,80 Kč a za stejný objem stočného se zaplatilo o 8,30 Kč více. I přesto patřily tyto ceny mezi nejnižší v zemi a zůstávaly pod celorepublikovým průměrem (53,10 Kč/m³, resp. 48,40 Kč/m³). V krajích Česka se průměrná cena

za 1 m³ fakturované vody v roce 2023 pohybovala od 45,60 Kč v Olomouckém kraji do 62,20 Kč v Ústeckém kraji. V mezikrajském porovnání se průměrná cena za 1 m³ odváděných odpadních vod pohybovala od 37,70 Kč v Kraji Vysočina do 56,80 Kč v hl. městě Praze.

Graf 4.6 Specifické množství fakturované vody, cena vody a stočné v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ČSÚ

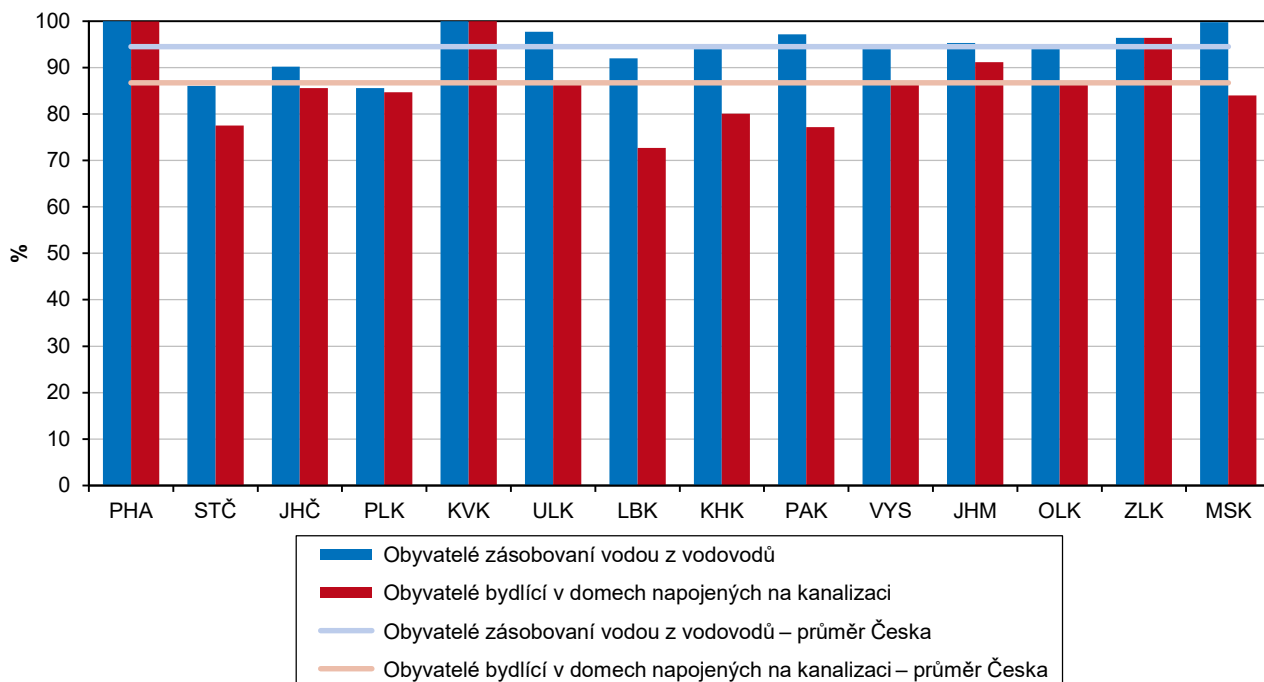


Ztráty pitné vody ve vodovodní síti se postupně snižovaly

K postupnému zlepšení dochází v posledních letech v efektivnosti využití vyrobené vody. Snad díky zlepšující se kvalitě a technickému stavu vodovodní sítě, která v kraji dosahovala délky 7 923 km, podíl ztrát pitné vody ve vodovodní síti klesl proti roku 2018 o 2,6 p. b. na 10,6 %, což zařadilo kraj mezi nejlepší v Česku.

Graf 4.7 Podíl obyvatel zásobovaných vodou a napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu podle krajů v roce 2023

Zdroj: ČSÚ



Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci se příliš neměnil a byl nižší než republikový průměr

Necelý milion obyvatel Moravskoslezského kraje bydlelo v domech napojených na veřejnou kanalizaci. V porovnání s počtem obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů to bylo o 188,2 tis. osob méně. V relativním vyjádření bylo na kanalizaci napojeno 84,0 % obyvatel. V porovnání s rokem 2018 se tento podíl zvýšil o 0,9 p. b. a kraj tak zůstal místem s relativně nižší úrovní této vybavenosti. V mezikrajském porovnání mu náležela 5. nejnižší pozice.

Přes 95 % odpadních vod bylo čištěno

Délka kanalizační sítě v Moravskoslezském kraji dosáhla 4 627 km, ve srovnání s rokem 2018 se prodloužila o 396 km, tj. o 9,4 %. Za celý rok 2023 bylo do kanalizační sítě v kraji vypuštěno 49,5 mil. m³ odpadních vod. V tomto čísle jsou však zahrnuty i zpoplatněné srážkové vody, takže bez této položky představoval objem vypouštěných vod 44,8 mil. m³. Z nich rozhodující část (68,9 %) připadá na vody splaškové. Pouze 4,7 % vypouštěných odpadních vod do kanalizace (bez srážkových vod) v roce 2023 nebylo čištěno, přičemž průmyslové a ostatní vody byly čištěny téměř v plném rozsahu (nečištěno jen 0,3 % vod). Naproti tomu splaškové vody jsou čištěny z 93,4 %. Vezmeme-li v úvahu vody balastní (srážkové), pak celkový objem čištěných vod představoval téměř 91,2 mil. m³.

Podíl obyvatel napojených na čistírny odpadních vod rostl, přesto byl v rámci republiky mírně podprůměrný

Na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) bylo v roce 2023 napojeno 80,2 % obyvatel kraje (o 2,8 p. b. více než v roce 2018). Přesto zůstalo připojení na kanalizaci zakončenou ČOV i přes dlouhodobý nárůst podílu připojených obyvatel v kontextu Česka mírně podprůměrné (průměr činil 84,5 %). Z celkového počtu 181 ČOV bylo na jednu ČOV v roce 2023 připojeno průměrně 5 272 osob, což bylo, s výjimkou hl. m. Prahy, nejvíce z krajů Česka. Proti roku 2018 se počet ČOV zvýšil o 17. Jejich celková denní kapacita vzrostla o 5,2 tis. m³ a v roce 2023 činila necelých 527,8 tis. m³ za den. Při čištění bylo za celý rok vyprodukováno přes 19,9 tis. t kalů (v sušině). Z celkového objemu kalů byla sušina zneškodněna převážně přímou aplikací a rekultivací (48,8 %) a kompostováním (47,7 %), na skládku bylo vyvezeno 0,2 % kalů.

Účinnost čistíren odpadních vod se zvyšovala

Podle technologie čištění plně převládají mechanicko-biologická zařízení, když ryze mechanická jsou pouze 4 ČOV. Téměř dvě třetiny (66,3 %) čistíren měla terciární stupeň čištění, tzn. byla uzpůsobena pro další odstraňování dusíku nebo fosforu, případně dusíku a fosforu současně. Z hlediska účinnosti čištění na odtoku z ČOV se snižuje zejména znečištění ve formě biochemické spotřeby kyslíku (BSK₅) a nerozpuštěných látek, kde se účinnost pohybuje na 98,6 %, resp. 97,3 %. Téměř 95% účinnost je pak u chemické spotřeby kyslíku (CHSK_{Cr}). V případě celkového fosforu i celkového dusíku zůstává z vod na přítoku zhruba 16,2 %, resp. 19,2 % znečišťujících látek i na odtoku.

Emise

Kvalitu ovzduší v Moravskoslezském kraji ovlivňuje řada faktorů

Kvalita ovzduší v Moravskoslezském kraji je ve vysoké míře ovlivněna souhrou několika faktorů, kterými jsou koncentrace velkého množství průmyslu a lokálních topenišť jak na české, tak na polské straně, hustá automobilová doprava, přeshraniční přesun znečištění, typ osídlení, morfologie terénu v Ostravské pánvi a současně její uzavřenost z jižní a západní strany, a v neposlední řadě také aktuální rozptylové podmínky. Nejzávažněji se tyto vlivy projevují ve střední a severovýchodní části kraje (Ostravsko, Karvinsko a Třinecko).

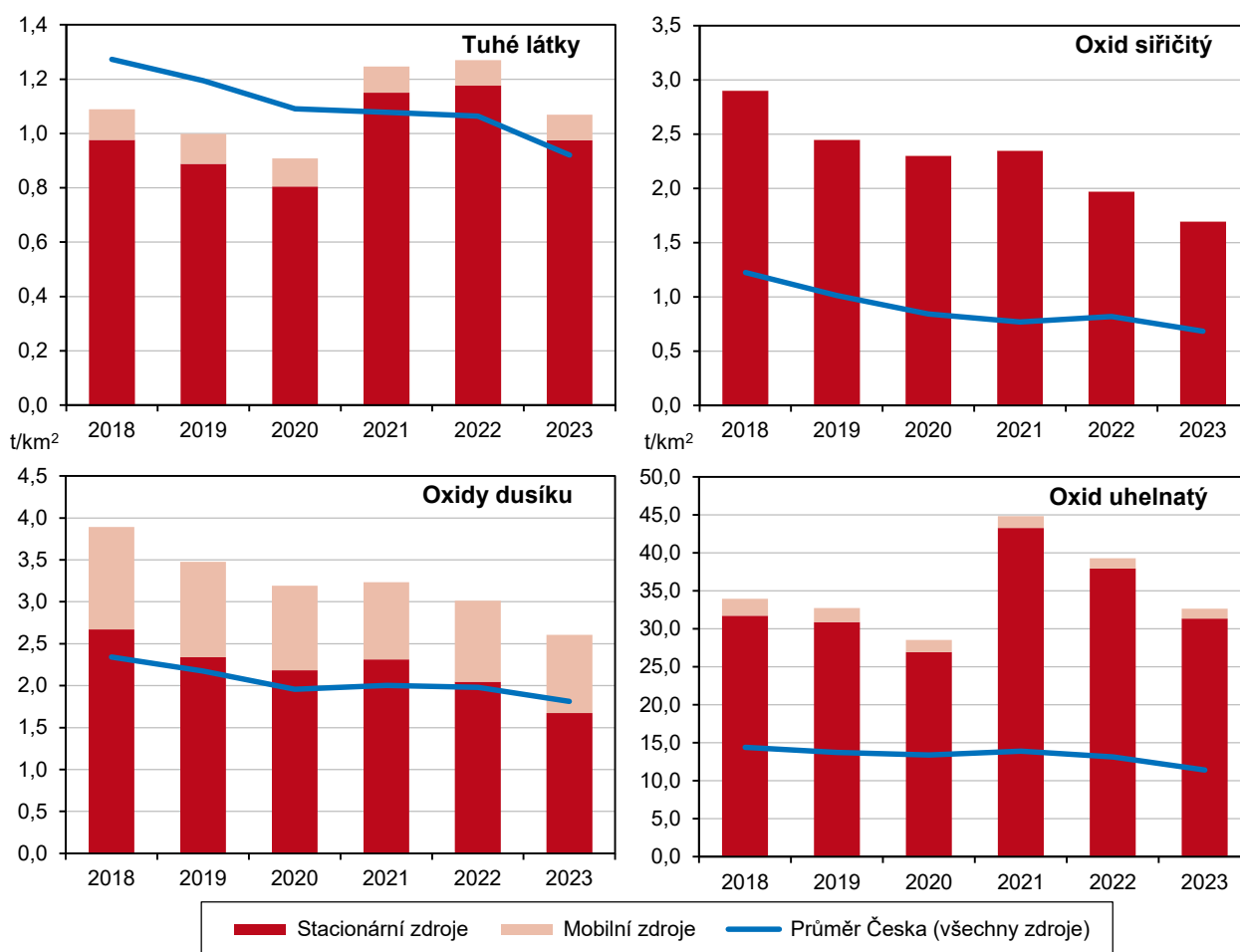
Emise hlavních znečišťujících látek pomalu klesají

Vývoj měrných emisí znečišťujících látek do ovzduší v Moravskoslezském kraji byl v období 2018 až 2023 rozkolísaný, celkově však měly emise klesající trend. Srovnáme-li zatím poslední známá data z roku 2023 s rokem 2022, pak můžeme

hovořit o zlepšení stavu ovzduší, neboť v případě všech čtyř základních sledovaných polutantů došlo k poklesu. I přes tyto pozitivní zprávy však zůstává Moravskoslezský kraj v rámci Česka jedním z nejvíce postižených. To lze doložit vzájemným srovnáním krajských hodnot měrných emisí základních znečišťujících látek, které byly v Moravskoslezském kraji v případě měrných emisí oxidu uhelnatého nejvyšší, tuhých látek a oxidu siřičitého druhé nejvyšší a oxidů dusíku třetí nejvyšší. Hlavními zdroji znečišťování byly (s různou mírou podílu na celku) stacionární zdroje znečištění REZZO 1–3. Mobilní zdroje REZZO 4 zůstávají dlouhodobě na stabilní úrovni.

Graf 4.8 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Moravskoslezském kraji a Česku

Zdroj: ČHMÚ



Imisní situace se meziročně zlepšila

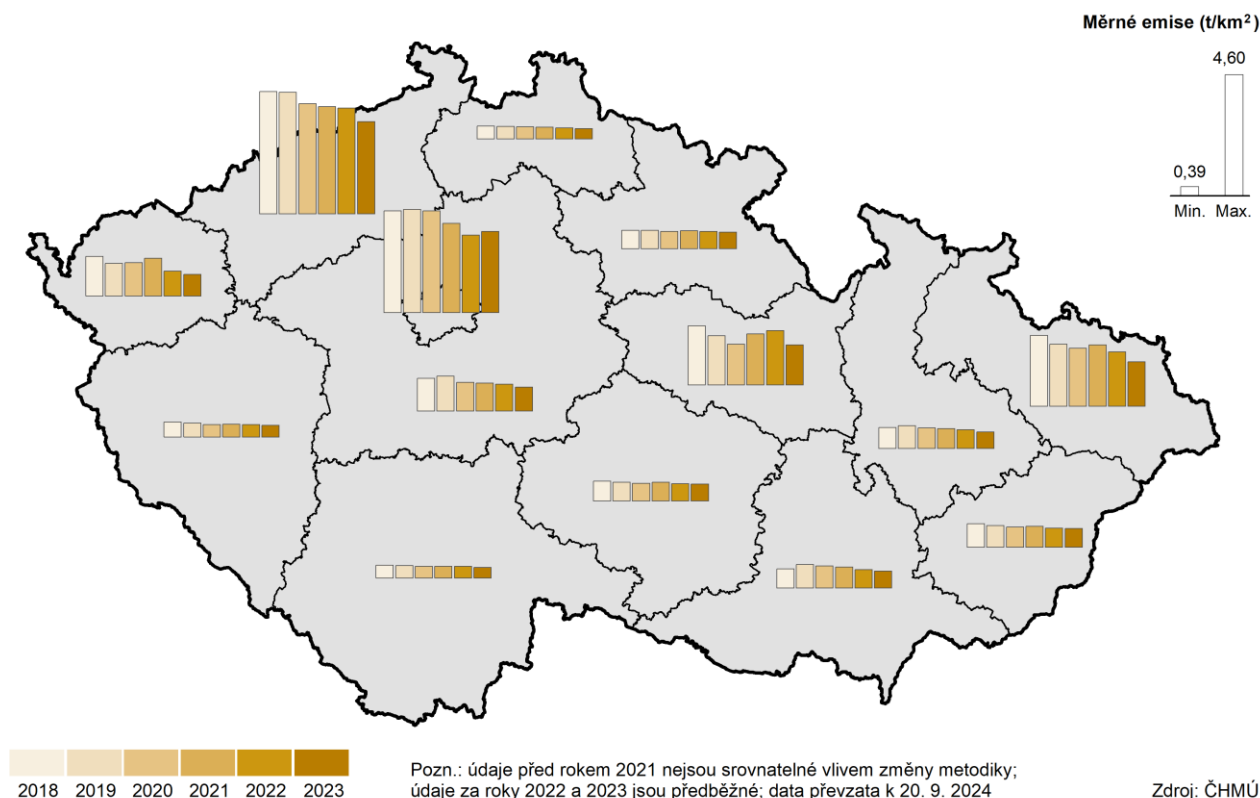
Rok 2023 byl z hlediska kvality ovzduší mimořádně příznivý a koncentrace znečišťujících látek opět poklesly a od roku 2013 dosáhly nejnižších hodnot a poprvé za celou historii měření nebyl překročen žádný z imisních limitů pro suspendované částice PM₁₀ a PM_{2,5}. Stejně tak nebyly překročeny ani imisní limity pro NO₂, SO₂ a CO. K relativně dobré kvalitě ovzduší v Česku, vyjma přízemního ozonu (O₃), v roce 2023 přispěly zejména výrazně nižší koncentrace látek znečišťujících ovzduší během zimního období (leden–březen, říjen–prosinec), kdy z hlediska kvality ovzduší převažovaly příznivé meteorologické a rozptylové podmínky. Na zlepšování kvality ovzduší se dlouhodobě podílejí průběžně realizovaná opatření pro zlepšení kvality ovzduší (např. výměna kotlů v domácnostech, opatření na významných zdrojích nebo obnova vozového parku).



V roce 2023 nedošlo v Moravskoslezském kraji k překročení žádného z imisních limitů

Kvalita ovzduší v Moravskoslezském kraji zůstávala stále nejhorší v celém Česku i přesto, že v roce 2023 nedošlo k překročení žádného z imisních limitů. Nejvyšším koncentracím suspendovaných částic PM₁₀ a PM_{2,5} a přízemního ozonu jsou vystaveni lidé v aglomeraci Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek. V případě benzo(a)pyrenu se jedná obecně o všechny obyvatele Moravskoslezského kraje. Původci znečištění ovzduší v této aglomeraci jsou vysoká koncentrace průmyslové výroby, velká hustota zástavby s lokálním vytápěním pevnými palivy a zahuštěná dopravní infrastruktura na obou stranách česko-polské hranice.

Emise oxidů dusíku (REZZO 1-3) v krajích v letech 2018 až 2023



Odpady

V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2022 vyprodukováno 5,1 mil. tun odpadů

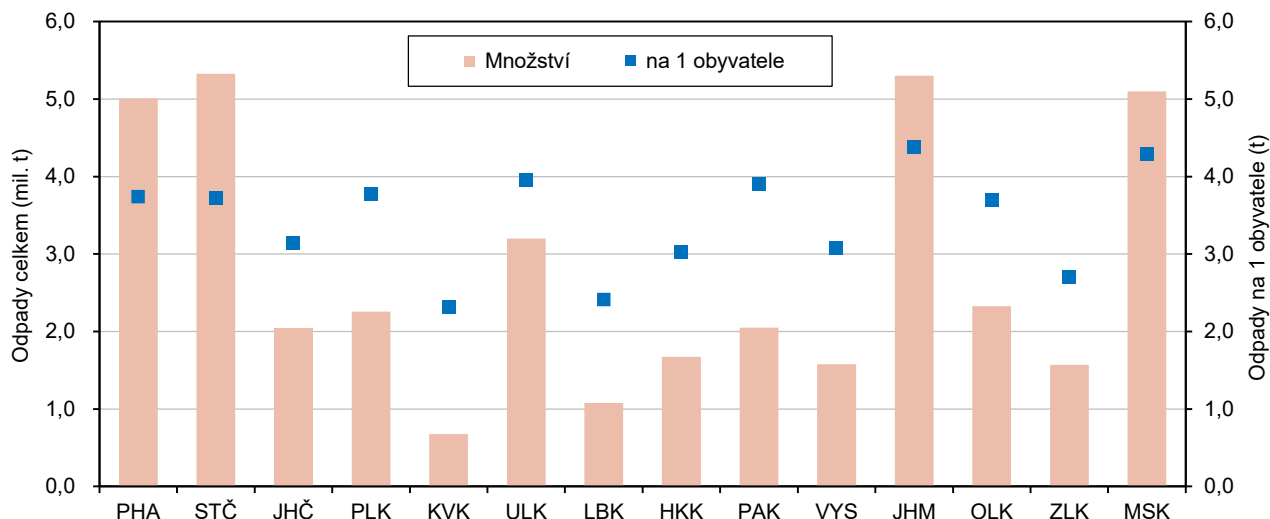
V roce 2022 bylo v Moravskoslezském kraji vyprodukováno přibližně 5,1 mil. tun odpadů, což představovalo 13,0 % veškeré produkce odpadů v Česku. Tímto podílem se kraj zařadil na třetí místo za kraje Středočeský (13,6 %) a Jihomoravský (13,5 %). Proti roku 2018 se jednalo o meziroční nárůst o 485,2 tis. tun odpadu, tj. o 10,5 %. Při přepočtu na jednoho obyvatele patřila Moravskoslezskému kraji druhá nejvyšší příčka mezi kraji, kdy na jednoho obyvatele kraje bylo vyprodukováno téměř 4,3 tuny. Zhruba 338 tis. tun odpadu bylo klasifikováno jako nebezpečný (podíl 6,6 % z celkového množství odpadů). Meziročně vzrostla produkce nebezpečných odpadů o více než 60 %, avšak při srovnání s rokem 2018 bylo množství o 10,6 % nižší.

Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně poklesla

Vývojový trend produkce komunálního odpadu byl v posledních pěti letech proměnlivý. Konkrétně v roce 2022 bylo vyprodukováno 612,8 tis. tun odpadu (o 3,0 % méně než v roce 2021), což v přepočtu na jednoho obyvatele činilo 516 kg za rok (proti roku 2021 poklesl o 19,0 kg). V porovnání s ostatními regiony to byla čtvrtá nejvyšší hodnota převyšující republikový průměr o 12,0 kg na osobu za rok.

Graf 4.9 Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2022

Zdroj: ČSÚ



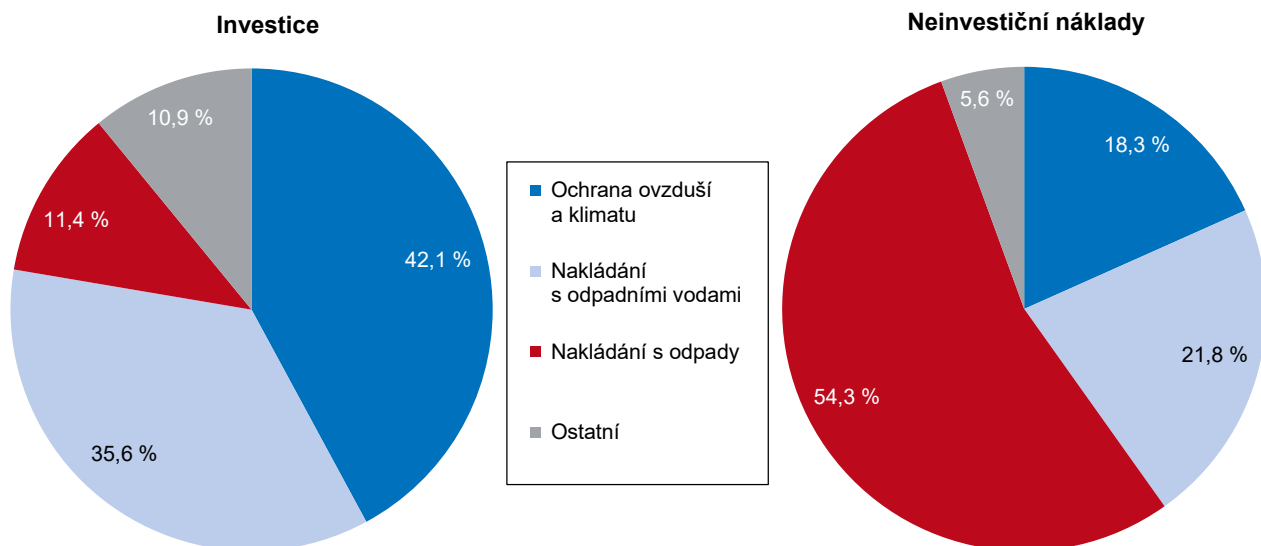
Výdaje na ochranu životního prostředí

Objem neinvestičních nákladů a investic na ochranu životního prostředí v roce 2023 dosáhl 15,6 mld. Kč

Celkové vklady do ochrany životního prostředí v kraji (hodnoceno podle sídla investora) dosáhly v roce 2023 částky v hodnotě 15,6 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o téměř 2,1 mld. Kč (o 15,4 %). Ve všech letech hodnoceného období směřovala větší část těchto výdajů do oblasti neinvestiční. V roce 2023 šla do investic částka téměř 4,8 mld. Kč a neinvestiční náklady dosáhly hodnoty 10,8 mld. Kč, což odpovídalo 69,1 % z celkového objemu výdajů na životní prostředí.

Graf 4.10 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v Moravskoslezském kraji (průměr let 2018–2023)

Zdroj: ČSÚ



Největší část investic na ochranu životního prostředí podle sídla investora v roce 2023 byla vynaložena na ochranu ovzduší a klimatu, ...

Celkový objem investičních výdajů dosáhl v roce 2023 v Moravskoslezském kraji 4,8 mld. Kč, což bylo meziročně o necelých 658 mil. Kč více (nárůst o 15,9 %). Zatímco v předchozím roce nejvyšší podíl z celkového objemu investic zaujímaly investiční výdaje do nakládání s odpadními vodami, v roce 2023 to byly s podílem 37,9 % investice na ochranu ovzduší a klimatu. Meziročně vzrostly o 244 mil. Kč a celkově přesáhly 1,8 mld. Kč. S podílem 33,2 % byly druhými nejvyššími výdaje na nakládání s odpadními vodami. Dosáhly téměř 1,6 mld. Kč, proti roku 2022 byly nižší

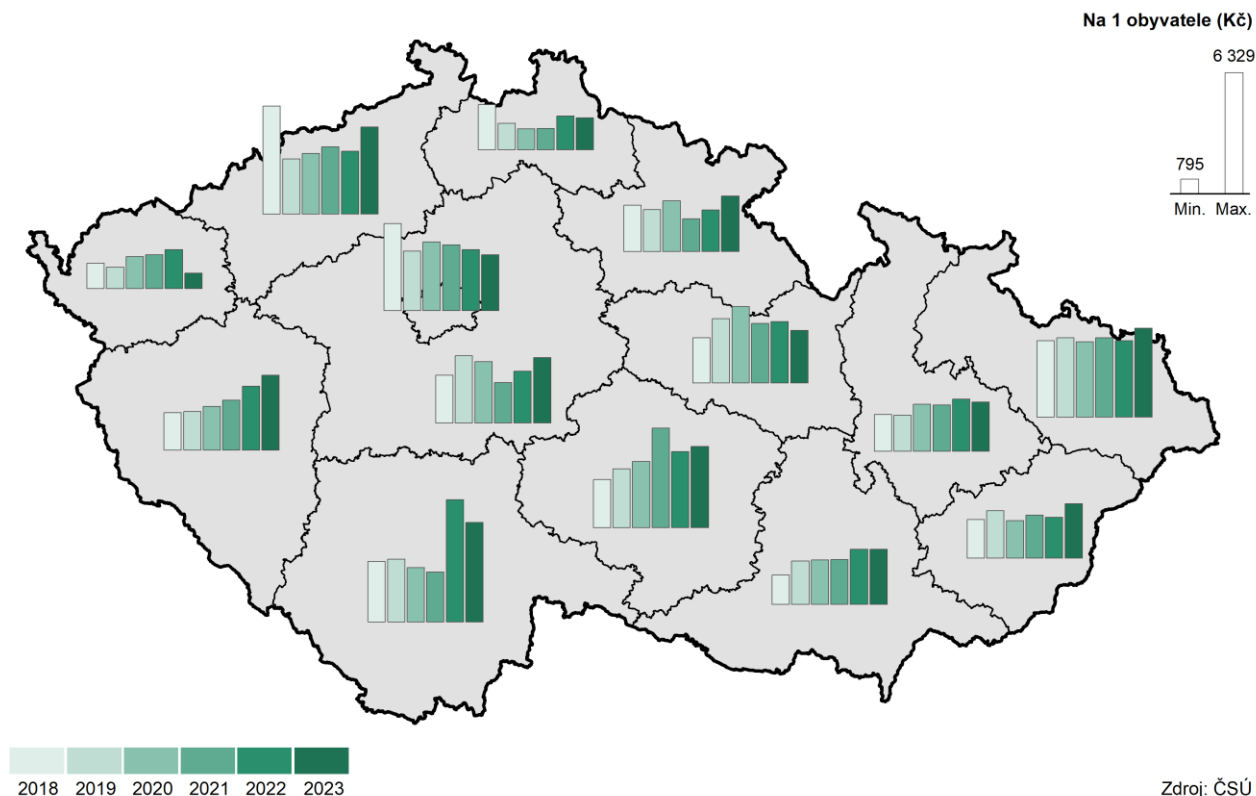


o 287 mil. Kč. Do oblastí nakládání s odpady bylo v roce 2023 investováno 857 mil. Kč (podíl 17,8 % z celkových investic), což představovalo ve srovnání s předchozím rokem výrazný nárůst o 607 mil. Kč. Investice do ochrany a sanace půdy, podzemních a povrchových vod v roce 2023 meziročně opět poklesly, tentokrát o 63,1 %, a činily zhruba 31 mil. Kč (podíl 0,6 % z celkových investic). Taktéž meziročně méně prostředků (o 36,4 %) bylo vloženo do ochrany biodiverzity (druhovému rozmanitosti) a krajiny. Investice dosáhly hodnoty přes 19 mil. Kč, tj. 0,4 % z celkových investic.

... zatímco největší díl z neinvestičních nákladů tvořily výdaje spojené s nakládáním s odpady

Celkový objem neinvestičních nákladů činil v roce 2023 v Moravskoslezském kraji 10,8 mld. Kč, což bylo proti roku 2022 o 1,4 mld. Kč více (nárůst o 15,2 %). Největší část (5,4 mld. Kč, tj. podíl 50,5 %) z těchto nákladů tvořily výdaje spojené s nakládáním s odpady. Stejně tomu bylo i v letech předchozích, přičemž podíl této oblasti byl v některých letech ještě výraznější (téměř 59 % v roce 2018). Dalších 23,3 % neinvestičních nákladů směřovalo do oblasti nakládání s odpadními vodami (2,5 mld. Kč) a 21,6 % šlo na ochranu ovzduší a klimatu (2,3 mld. Kč). Nejnižší neinvestiční náklady směřovaly stejně jako v případě investičních výdajů do ochrany a sanace půdy, podzemních a povrchových vod (268 mil. Kč, podíl 2,5 %) a ochrany biodiverzity (druhovému rozmanitost) a krajiny (68,4 mil. Kč, podíl 0,6 %). Meziroční nárůst neinvestičních nákladů se projevil ve všech zmiňovaných kategoriích.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2018 až 2023



Investice na ochranu životního prostředí na území Moravskoslezského kraje v roce 2023 dosáhly 5,5 mld. korun

Investice na ochranu životního prostředí vynaložené na území Moravskoslezského kraje dosáhly v roce 2023 částky 5,5 mld. Kč, tj. meziročně o 775 mil. Kč, o 16,5 % více. V přepočtu na 1 obyvatele činily tyto investice 4 585 Kč. Tato částka byla po Jihočeském kraji (5 140 Kč na 1 obyvatele) druhá nejvyšší a přesahovala o 1 219 Kč průměr za celé Česko (3 366 Kč na 1 obyvatele). Investice na 1 obyvatele v kraji bývají pravidelně v posledních letech obecně vyšší než republikový průměr.